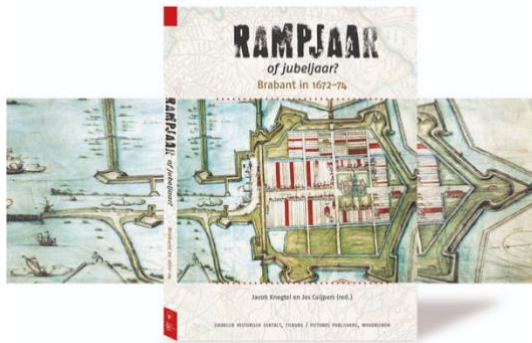

Verschenen: Rampjaar of jubeljaar? Brabant in 1672-74

In samenwerking met de Zuiderwaterlinie maakten we de publicatie mogelijk van een boek over Brabant tijdens de Hollandse Oorlog van de Franse koning Lodewijk XIV. Jacob Knegtel en Jos Cuijpers redigeerden de bundel.

Een unieke samenwerking tussen heemkundigen en professionals, de lokale kennis en de wetenschap heeft geleid tot een nieuw perspectief op de geschiedenis van het Rampjaar. Het wordt duidelijk dat deze bijzondere periode nog meer nuances kent: Brabant droeg veel bij aan de verdediging van de protestantse Republiek, maar in katholieke vrijstaten werd de bezetting door de Fransen als een ware bevrijding gevierd. Het afschudden van het protestantse Hollandse juk was iets om over te jubelen. Het Rampjaar is daarmee een belangrijk fundament voor het Brabant van nu: de grens van boven en onder de rivieren, van harde en zachte G, van patat en friet, van protestanten

en katholieken. De verhalen uit dit boek bieden nieuwe inzichten op een bekende geschiedenis en leren ons meer over het Brabant van vandaag.

Vrienden-abonnees van ZHC ontvangen het boek binnenkort thuis. Bent u alvast benieuwd naar de verhalen in het boek, kijk [hier](#) voor verhalen over Heusden in 1672 en Spaanse hulptroepen in Bergen op Zoom.

Janka Borgo wint Scriptieprijs Brabantse geschiedenis 2022

Tuin- en landschapsarchitecte Janka Borgo is de winnares van de Scriptieprijs Brabantse Geschiedenis 2022, die ZHC samen met Erfgoed Brabant en de Historische Vereniging Brabant uitreikt. Met de prijswinnende scriptie slaagde Borgo eerder voor de master Landschapsgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ze deed er onderzoek voor naar de uitgifte en

verkoop van de “gemeynt” rondom haar woonplaats Erp tussen 1300 en 1832. Juryvoorzitter professor Arnoud-Jan Bijsterveld reikte de prijs op zaterdag 10 september uit in het Paleis-Raadhuis in Tilburg.

De hertog van Brabant gaf de inwoners van Erp in 1300 het recht om de woeste gronden rondom hun dorp te gebruiken. Het dorpsbestuur voerde het beheer over deze “gemeynt”. Zulke gemene gronden waren vroeger heel belangrijk voor een boerendorp als Erp. Het vee graasde er en mensen haalden er bijvoorbeeld brandhout en bouw materiaal vandaan. Soms werden stukken grond verkocht en in gebruik genomen voor akkerbouw. Borgo volgt die verkopen in haar scriptie en brengt zo in kaart hoe het dorp Erp en het landschap eromheen zich door de eeuwen heen ontwikkelden. Het levert een intrigerend verhaal op over duurzaam, gezamenlijk gebruik van de open ruimte, gemeenschapszin en conflicten met naburige dorpen. De jury noemt Borgos afstudeerwerk ‘een briljante scriptie’ over hoe mensen omgaan met het omringende landschap. Daarbij benadrukt de jury hoe de thematiek van de scriptie aansluit bij actuele thema’s als *commons*, landgebruik, herwaardering van het landschap.

Naast Borgo dongen ook Markus Breugelmans en Thomas Dekkers mee naar de prestigieuze prijs (op de foto in die volgorde van links naar rechts, met Arnoud-Jan Bijsterveld op de tweede rij). De jury sprak lovende woorden over alle drie de genomineerde scripties. ‘Het was een kwestie van 1 millimeter’, aldus de juryvoorzitter.

Breugelmans studeerde geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Leuven. Hij deed onderzoek naar de opstand van 1477 in Antwerpen en Tienen. Terwijl het hertogdom Brabant zich in onzekere en chaotische tijden bevond, kwamen burgers in verzet tegen corruptie en machtsmisbruik van hun stadsbestuurders. Breugelmans vertelt hun verhaal. Hij maakt duidelijk dat het om gecontroleerde, goed georganiseerde acties ging. Ook beschrijft hij hoe de opstandelingen hun optreden rechtvaardigden met een beroep op het “algemeen goed”.

Dekkers studeerde aan de master in Kunstwetenschappen en archeologie aan de Vrije Universiteit Brussel. Op zoek naar een afstudeeronderwerp ontdekte hij per toeval met een drone een grote cirkel in de Kasteelbeemd, een weiland aan de kleine Aa bij Essen. Het leidde tot een onderzoek waarin analyses van de bodem en studie van historische bronnen samen uitwezen dat er ooit een motteburcht – een omheinde, houten versterking – stond. Dekkers bewees zo dat er in de middeleeuwen bij Essen echt een ‘kasteel’ heeft gestaan om de macht van de adellijke eigenaar te tonen.

Voorankondiging: presentatie NHJ 2022

Op vrijdag 16 december presenteren we het Noordbrabants Historisch Jaarboek 2022. Het zal een speciale uitgave zijn in samenwerking met Colloquium De Brabantse Stad met als thema ‘Stad en territorium. De perceptie en representatie van stad en vorstendom in Brabant’. De presentatie vindt plaats in de Waalse Kerk in Breda. Binnenkort ontvangt u meer informatie.

Lopende projecten

Van Boven over patriotten in Zegenwerp

Maarten van Boven, voormalig rijksarchivaris in Brabant, werkt aan een boek over de Patriottentijd in Den Bosch en de Meierij. Van Boven reconstrueerde aan de hand van het album of vriendenboek van huis Zegenwerp de patriottentijd in en rond Den Bosch. Het boek verschijnt binnenkort. Op onze [website](#) vertelt Van Boven alvast over zijn onderzoek.

Klep over De Etna

In de negentiende eeuw groeide in Breda een smederij uit tot een industrieel familiebedrijf van nationale faam, De Etna. Paul Klep, voormalig hoogleraar in de economische en sociale geschiedenis in Nijmegen, beschrijft in een nieuw boek de geschiedenis van het bedrijf. Op onze [website](#) vertelt Paul Klep alvast over zijn onderzoek en het boek.

Nieuws over al verschenen uitgaven

Tilburgse Peaky Blinders uitverkocht

Eerder dit jaar verscheen het boek van Alex van Dongen over een Brabantse smokkelgeschiedenis in drie generaties. Het boek is inmiddels uitverkocht. Er wordt gekeken naar een manier om het boek weer leverbaar te krijgen.

Informatie voor Vrienden

Mutaties adresgegevens

Bent u verhuisd of gaat u binnenkort verhuizen? Geef uw nieuwe adresgegevens dan s.v.p. aan ons door via ons e-mailadres info@stichtingzhc.nl. Zo komen onze boeken op het juiste adres terecht.

Stichting Zuidelijk Historisch Contact

Als Zuidelijk Historisch Contact zetten we ons in om het rijke verleden van Noord-Brabant en zijn rechtsvoorgangers verder te ontdekken. Dat doen we door historisch onderzoek te bevorderen en voor een breed publiek toegankelijk te maken.

Wij bieden onderzoekers mogelijkheden om hun resultaten in goed leesbare vorm te publiceren. Een redactie van professionele historici begeleidt een auteur bij het schrijven en afronden van zijn of haar boek.

ZHC zoekt naar mogelijkheden om publicaties te financieren. Naast bijdragen van onze vrienden doen we daartoe, al dan niet samen met auteurs, een beroep op openbare en particuliere fondsen, subsidiënten en sponsors. Onze stichting werkt op ideële basis.

ZHC zoekt, eveneens in overleg met de auteurs, naar goede manieren om publicaties onder de aandacht van een potentieel lezerspubliek te brengen.

Contact

bestuurssecretariaat:
Arenberglaan 30, 4824 RB Breda

redactiesecretariaat:
Zeisstraat 8, 4818 EG Breda

info@stichtingzhc.nl
<https://www.stichtingzhc.nl>
Twitter @StichtingZHC

Deze nieuwsbrief (niet meer) ontvangen?

De ZHC-nieuwsbrief verschijnt drie tot vier keer per jaar. We verzenden de nieuwsbrief naar onze vrienden, institutionele abonnees en mensen die zich speciaal voor deze nieuwsbrief hebben aangemeld.

Wilt u deze nieuwsbrief (niet meer) ontvangen? Stuur dan een bericht naar info@stichtingzhc.nl.

© Deze nieuwsbrief is een publicatie van Stichting Zuidelijk Historisch Contact (KvK-nummer 41095174).